

GYNEKOLOGISET OIREET

- Hiivatulehdus
- Emättimen bakteeritasapainon häiriö (=bakteerivaginoosi)

Lapuan kaupungin terveystakeskus

Potilasohjeet 6/2015 HH / AMF/ PKA

Sairaalantie 3
62100 Lapua

Puh. (06) 438 4844
poli.tk@lapua.fi

EMÄTTIMEN HIIVATULEHDUS

Emättimen hiivatulehdus on yleinen naisten vaiva. Hiivatulehdukselle altistavat mm. raskaus, antibioottien tai ehkäisytablettien käyttö ja diabetes. Myös tiukat vaatteet, hengittämättömät siteet tai suojat voivat lisätä oireilua.

OIREET

- Voimakas kirvely, kutina tai ärsyttävä tunne alapäässä.
- Runsas, kokkareisen tahmea valkovuoto. Joskus valkovuoto voi olla tasaista, harmaata, jopa vetistä.
- Ulkosynnyttimien limakalvolla voi olla pieniä haavaumia ja punoitusta.
- Emättimen hiivatulehdukseen ei yleensä liity muita oireita, kuten kuumetta, alavatsakipuja tai virtsaamisvaikeuksia.

ENNALTAEHKÄISY JA ITSEHOITO

Apteekista on saatavilla useita itsehoitovalmisteita hiivatulehdusoireiden hoitoon. Lääkehoidon onnistumiseksi ja oireiden uusiutumisen ehkäisemiseksi on hyvä muistaa myös seuraavat itsehoito-ohjeet.

- Noudata hyvää intiimialueen hygieniää. Vältä kuitenkin liian tiheitä pesuja, saippuan käyttämistä ja suihkuttamista suoraan emättimeen. Jos käytät pesuaineita pH:n tulee olla alle 7.
- Vältä siteiden tai pikkuhousunsuojien käyttöä.
- Vältä voimakkaasti hajustettujen hygieniatuotteita.
- Käytä ilmavia alusvaatteita.
- Vältä paljon sokeria sisältävää ravintoa (sen sijaan hiivalla kohotettuja leivonnaisia ei tarvitse välttää).
- Laktobasillipitoisen maustamattoman jogurtin päivittäisestä syömisestä saattaa olla hyötyä toistuvista hiivatulehduksista kärsiville.
- WC:ssä käynnin jälkeen pyyhi alapää aina edestä taaksepäin.

MILLOIN LÄÄKÄRIIN?

- Sinulla on oireita ensimmäistä kertaa, olet alle 16- tai yli 60-vuotias
- Hiivatulehdusoireilu on usein toistuvaa
- Olet raskaana
- Esiintyy epäsäännöllisiä verisiä- tai pahanhajuista vuotoa
- Sinulla on alavatsakipuja ja/tai kuumetta
- Sukupuolielimissä on rakkuloita
- On syytä epäillä, että oireet aiheutuvat sukupuolitaudista
- Myös kumppanilla on oireita
- Sinulla on virtsaamisvaikeuksia
- Itsehoito ja -lääkintä eivät 3 vrk:ssa lievitä oireita, oireet pahenevat tai eivät parane viikon sisällä

EMÄTTIMEN BAKTEERITASAPAINON HÄIRIÖ (=Bakteerivaginoosi)

Bakteerivaginoosi (BV) on yhtä yleinen emättimen tulehdus kuin hiivatulehdus. Bakteerivaginoosilla tarkoitetaan emättimen bakteerikannan häiriötä. Tämä bakteerien aiheuttama emätintulehdus ei ole sukupuolitauti, mutta sairastumisen riski lisääntyy useiden seksuaaliskontaktien myötä. Kuparikierukan käyttäjillä tätä emätintulehdusta esiintyy keskimääräistä enemmän. Kyseessä ei siis ole vieraan bakteerin aiheuttama tulehdus, joten se voi myös parantua itsestään tai itsehoidolla.

OIREET JA HOITO

- Oireena on pahanhajuinen runsas valkovuoto, joka on tasaista, maitomaista tai harmahtavaa. Haju on tyypillisesti tympeä, kalamainen ja se voi pahentua esimerkiksi yhdynnän jälkeen.
- Lievää kutinaa voi esiintyä.
- Bakteerivaginoosi voi löytyä oireettomalta naiselta sattumalöydöksenä papakokeessa, jolloin sitä ei tarvitse hoitaa.
- Lievä tulehdus voi hoitua itsehoitovalmisteilla.
- Oireellinen tulehdus hoidetaan reseptilääkkeillä.

ENNALTAEHKÄISY JA ITSEHOITO

- Noudata hyvää intiimialueen hygieniää. Vältä kuitenkin liian tiheitä pesuja, saippuan käyttämistä ja suihkuttamista suoraan emättimeen. Jos käytät pesuaineita, pH:n tulee olla alle 7.
- Apteekista on saatavilla useita itsehoitovalmisteita lievien oireiden hoitoon tai ennaltaehkäisyyn.

MILLOIN LÄÄKÄRIIN ?

- Sinulla on oireita ensimmäistä kertaa
- Oireet jatkuvat pidempään, esim. toistuen lievinä aina kuukautisvuotojen jälkeen
- Olet raskaana
- Esiintyy ylimääräistä veristä vuotoa
- Sinulla on alavatsakipuja ja/tai kuumetta
- On syytä epäillä, että oireet aiheutuvat sukupuolitaudista
- Myös kumppanilla on oireita
- Sinulla on virtsaamisvaikeuksia